

*Лабораторно - практична
робота*

*3 Санітарії
Учениці 06 ПМ -12
Матлаш Інни
М. Чернігова 2014 р.*

Лабораторно-практична робота

Тема : *Поняття про анатомію та фізіологію шкіри та нігтів.*

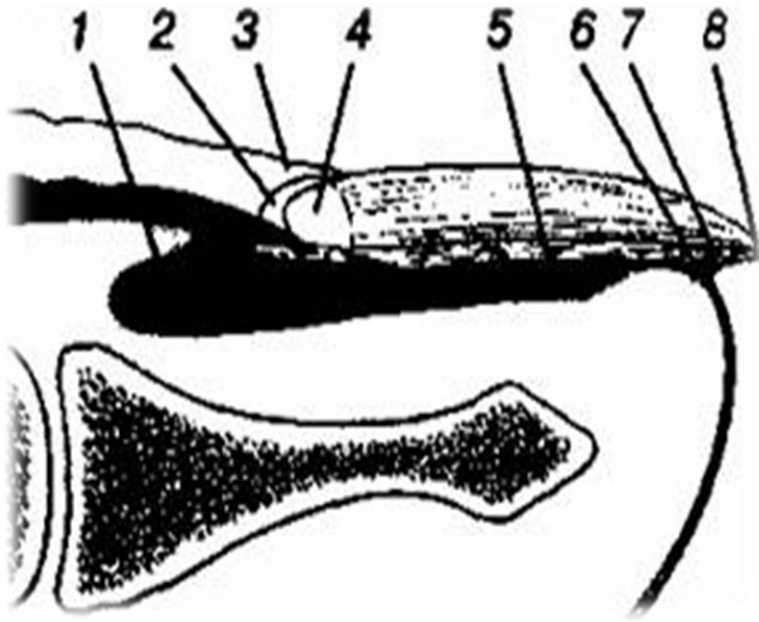
Мета: *теоретичні знання про анатомію та фізіологію шкіри та нігтів.*

Хід роботи

Анатомія і фізіологія нігтя

- *Нігті, як і волосся, є придатками шкіри і виконують, насамперед, захисну функцію. Нігтьову пластинку можна розділити на три частини: корінь, тіло, вільний край.*
- *Корінь нігтя майже повністю лежить під заднім нігтьовим валиком. Тіло нігтя являє собою власне нігтьову пластинку, що із трьох сторін обмежена нігтьовими валиками: заднім і двома бічними.*

- **Нігтьові валики** — це шкірні утворення, що у місці переходу в нігтьову пластинку утворюють синуси, або нігтьові пазухи, яким під час проведення манікюру слід приділяти особливу увагу. Товщина нігтьової пластинки становить 0,3-0,5 мм. З боку заднього нігтьового валика на ніготь поступово наростає епоніхій, який ще зветься кутикулою. Це шкірне утворення виконує важливу роль — захищає корінь нігтя і його ростову зону.
- Поверхня нігтьових пластинок нерівна, вона являє собою чергування подовжніх валиків і борозенок. У кожної людини цей малюнок індивідуальний, що має значення для криміналістики.
- Нігтьова пластинка утворюється в результаті поділу клітин матриксу.

1 — матрикс; 2 — епоніхій; 3 — нігтьовий валик; 4 — луночка;
5 — нігтьове ложе; 6 — гіпоніхій; 7 — нігтьова пластинка;
8 — віль-ний край.

- **МАТРИКС** — це основна частина ростової зони нігтя, ідентична ростовому шару епідермісу (базальному шару). Матрикс утворений особливим епітеліальним сосочком ніжної структури, рясно постачається кров'ю і добре іннервується. Від стану матриксу повністю залежить стан нігтьової пластинки.
- **КЛІТИНИ МАТРИКСУ** — оніхобласти — постійно діляться, орого-вівають і, таким чином, визначають ріст нігтя в довжину і товщину.
- **МАТРИКС** — це не єдина зона росту нігтя, він має своє продовження під нігтьовою пластинкою, утворюючи піднігтьове ложе, або гіпонгхій. Останній також являє собою ростовий шар епідермісу і складається з базальних і шипуватих клітин. Серед них зустрічаються і споріднені матричні оніхобласти, за рахунок яких продовжується ріст нігтя, але вже тільки в товщину.

- У структурі гіпоніхію знаходиться значна кількість колагено-вих волокон, що направляються до кісткової фаланги і включаються в окістя. Таким чином формується так звана вуздечка нігтя — своєрідний фіксуючий зв'язковий апарат нігтя, що дає йому змогу залишатися нерухомим у м'яких тканинах. Гіпоніхій продовжується до лінії переходу у вільний край нігтя, де він (гіпоніхій) товщає і переходить у шкірну складочку під вільним краєм нігтя.
- Корінь нігтя являє собою первинний, наймолодший ніготь. Між коренем і матриксом немає чіткої межі переходу.
- Описуючи анатомічну будову нігтя, слід зупинитися на епоніхії (кутикулі), тому що саме він видаляється в процесі манікюру для досягнення естетичного ефекту.
- Епоніхій так само належить до елементів ростового апарата нігтя, тому що він утворюється за рахунок ростового шару епідермісу з боку нігтьових

- *валиків. При зроговінні частина волокон ва-лика влітається в нігтьові пластинки, а частина наростає на ніготь у вигляді кутикули, яку й видаляють майстри манікюру. Особливо важко видаляється нижній, дуже тонкий шар кутику-ли — птершій. Його видаляють спеціальним інструментом або ложечкою.*
- *Як уже зазначалося, нігті, як і волосся, є придатками шкіри, тобто роговими чи кератиновими утвореннями. Але, на відміну від волосся, що містить а-кератин, нігті містять б-кератин, що визначає їхню пластинчасту будову.*

- **КЕРАТИН** — один з найміцніших білків в органічній природі. Він дуже стійкий проти дії кислот, лугів, високих і низьких тем-ператур. До 5% загальної маси кератину становить сірка. З міне-ральних речовин у нігтях переважають кальцій, фосфор, цинк. Крім того, у нігтях до 14% води і до 1% жироподібних речовин, переважно холестерину. Пластинчаста структура забезпечує нігтю властивості напівпроникності. Так, вода, олії всмоктуються нігтьо-вою пластинкою в 100 разів інтенсивніше, ніж шкірою.
- Цю властивість нігтів використовують при їхньому лікуванні та відновленні.
- Слід знати, що нігті так само легко віддають те, що всмоктують.
- Таким чином, через нігті постійно йдуть два процеси: погли-нання і виділення. Виділення вологи, зокрема, впливає на зчеп-лення нігтя з різними покриттями, тому в процесі манікюру фа-хівець неодноразово обробляє нігтьову пластинку спеціальними сумішами — сушками.
- Нігті реагують на зміни в навколишньому середовищі, на стан здоров'я людини, особливо пов'язаний з гострими і хронічними інтоксикаціями — отруєннями. У цих випадках на нігтях з'явля-ються білі плями, смуги, подовжся і поперечна посмугованість, піднігтьовий гіперкератоз.

- *Косметологу, майстрові з манікюру не обов'язково знати тон-кощі й механізм цих процесів. Але привернути увагу клієнта до перших ознак неблагополуччя, порекомендувати звернутися за консультацією до лікаря — це рівень високого професіоналізму.*
- *Повна зміна нігтьових пластинок на руках відбувається за 3-4 місяці, на ногах — за 10-12 місяців. У чоловіків нігті ростуть швидше, ніж у жінок; улітку швидше, ніж узимку; вночі швидше, ніж удень; на руках швидше, ніж на ногах.*
- *Практичне застосування манікюру і педикюру вимагає знань щодо небезпечних зон.*
- *Перша небезпечна зона розміщена по периметру шкірних ва-ликів уздовж лінії переходу в ніготь — це зона наймолодшого і найтоншого нігтя. Травми в цій зоні можуть призвести до порушення нормального росту нігтьової пластинки.*

- ***ДРУГА НЕБЕЗПЕЧНА ЗОНА*** — це зона переходу нігтя у вільний край (зона, де найчастіше ламається ніготь). Підвищена увага до цих зон має значення як при виконанні класичного манікюру, так і при моделюванні нігтьових пластинок.
- Для того, щоб волосся й нігті були здоровими і мали краси-вий вигляд, крім регулярного професійного догляду, можна реко-мендувати прийом спеціальних вітамінних комплексів, харчових добавок, що містять вітаміни А й Е, біотин, метіонін, цинк, селен і спіруліну.